

Z

GELD & GOED

GOEIE KOOP

ESPRESSOMACHINE

Verse koffie, maar niet makkelijk te reinigen

Waar let je op bij de aankoop van een vol- of halfautomaat espressomachine? Peter Herrou, koffie-expert en wereldkampioen Latte Art. „Wie veel kopjes koffie per dag drinkt en van gemak houdt, kan beter kiezen voor een volautomaat. Wie van vers en smaak houdt, kiest voor een halfautomaat.“ Al vraagt een halfautomaat ook om meer on-

derhoud: reinig het portafilter dagelijks en maak de onderdelen regelmatig met warm water en een stevige borstel schoon, inclusief het zeeffje. „Dagelijks onderhoud is minstens zo belangrijk als de keuze van het apparaat.“ De Consumentenbond testte alle volautomaten en halfautomaten espressomachines. Deze drie kwamen goed uit de test:

DeLonghi La Specialista ca. €800

	<ul style="list-style-type: none"> Halfautomaat Kwaliteit espresso: 8,8. Koffiezetten: 8,4. Gebruiksgemak: 8,8. Machine kan automatisch bonen malen, 	<ul style="list-style-type: none"> doseren en in de filter aandrukken. Toestel let-wat zwaar en lawaaiërig. Filter niet zo makkelijk schoon te maken.
--	---	--

Sage Barista Express ca. €499

	<ul style="list-style-type: none"> Halfautomaat Kwaliteit espresso: 8,5. Koffiezetten: 7,2. Gebruiksgemak: 8,0. Koffie kan zowel handmatig als automatisch in de filter worden gedoseerd. 	<ul style="list-style-type: none"> Drukmeter helpt je om maalgraad van de bonen bij te stellen. Verbruikt vrij veel energie. Heeft veel onderdelen om schoon te maken.
--	--	---

Jura D4 Piano Black ca. €669

	<ul style="list-style-type: none"> Volautomaat Kwaliteit espresso: 9,3. Koffiezetten: 8,3. Gebruiksgemak: 9,1. Beste uit de test. Instelbaar: maalgraad, 	<ul style="list-style-type: none"> hoeveelheid koffie en water, temperatuur. Toestel is stil in gebruik. Geen melkopschuimer bijgeleverd.
--	--	--

► Zie voor meer testresultaten Consumentenbond.nl

Eerder stoppen of juist langer doorwerken

Bijna met pensioen? Dit merk je in je portemonnee

■ Pensioenleeftijd

De leeftijd waarop je AOW krijgt, het basispensioen van de overheid, is op dit moment 66 jaar en 4 maanden. Die leeftijd wordt elk jaar iets opgeschroefd. In 2024 is de leeftijd 67 jaar. Die stijgt dan nog langzaam door tot uiteindelijk 68 jaar. De AOW bedraagt circa 1338 euro per

maand voor een alleenstaande en 909 euro voor een gehuwde of samenwonende, inclusief vakantiegeld.

„Veel mensen hebben tijdens hun werkende leven verschillende potjes pensioen opgebouwd“, zegt financieel planner Iris Brik. „Vooral bij de wat oudere mensen vallen die potjes vrij rondom hun 65ste levensjaar. Het levert financieel voordeel op om er een beetje mee te schuiven. Je kunt er bijvoorbeeld voor kiezen door te werken tot je AOW-leeftijd en de maandelijkse uitkering pas later te laten uitbetalen. De uitkering wordt dan iets hoger. Dat kan voordelig zijn omdat de belasting lager is na het bereiken van de AOW-leeftijd.“

■ Eerder stoppen

Je mag altijd eerder stoppen met werken, maar dan moet je de periode tot de AOW wel overbruggen met eigen geld. Als je pensioen hebt opgebouwd, kun je dat gaan opnemen vanaf vijf jaar voor je AOW-leeftijd. Alleen krijg je dan maandelijks een lager pensioenbedrag dan wanneer je zou doorwerken tot je AOW-leeftijd. Ook kun je ervoor kiezen in deeltijd te gaan werken en een gedeelte van je pensioen te laten uitkeren.

„Het is nu nog lastig om eerder dan vijf jaar voor de AOW-leeftijd te stoppen“, zegt Brik. „Ook mag je niet opnieuw gaan werken als je bent gestopt. In het nieuwe pensioenakkoord zijn de regels veel flexibeler. Er is afgesproken dat je tot tien jaar voor

Als je 65 jaar wordt, denk je aan pensioen. Hoewel je tegenwoordig pas wat later AOW krijgt, kan je financiële situatie dan al veranderen. Waar moet je rekening mee houden?

ARWEN KLEINGELD

heeft financieel flinke gevolgen

je AOW-leeftijd mag stoppen, maar ook weer kan beginnen als je dat wilt.“ De nieuwe pensioenwet treedt uiterlijk 1 januari 2023 in werking (zie kader).

■ Doorwerken

Sommige mensen kunnen niet wachten tot ze van hun oude dag kunnen gaan genieten, maar er zijn ook mensen die er niet aan moeten denken om te stoppen met werken. Gelukkig hoeft dat ook niet. Het wordt zelfs steeds gemakkelijker om door te werken na je AOW-leeftijd, want de overheid stimuleert dat. Je kunt in loondienst blijven bij een werkgever als die dat goed vindt. Maar je kunt ook kiezen voor een baan. Of je gaat aan de slag als zelfstandig ondernemer.

Je kunt je pensioen laten uitbetalen naast het inkomen dat je verdient uit werk. De AOW krijg je sowieso uitbetaald. Waarschijnlijk wordt het straks ook mogelijk om de AOW-uitkering uit te stellen, zodat je meer krijgt als je later stopt met werken.

■ Minder belasting

Voor werkenden zijn er op dit moment twee belastingstijven: 37,1 procent voor een inkomen tot 68.508 euro en 49,5 procent voor een inkomen vanaf dat bedrag. Voor AOW-gerechtigden zijn er drie schijven. Er is een eerste schijf van 19,2 procent voor een inkomen tot 35.129 euro. Vanaf dat bedrag gelden dezelfde schijven als bij niet-gepensioneerden.

Nieuw akkoord

Alle betrokken partijen zijn er nog niet helemaal uit, maar het staat vast dat ons pensioenstelsel op de schop gaat.

Bijna alle oude regelingen vervallen en worden vervangen door een nieuwe regeling die voor iedereen gaat gelden. Na een overgangsfase moet het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari een feit zijn. „Dat geldt dan ook voor mensen die al met pensioen zijn“, zegt Brik. „Dus het raakt ons allemaal. Het verschil met de oude regeling is dat pensioenen gaan meebewegen met de beurs. Dat kan voordelig uitvallen maar ook minder voordelig.“

In het huidige stelsel betalen de jongeren voor de ouderen; ook dat wordt helemaal anders. Straks spaart iedereen zijn eigen potje bij elkaar en heb je geen harde toezegging meer dat je een vaste uitkering krijgt. In plaats daarvan spaar je een bedrag en aan de hand daarvan krijg je een uitkering die fluctueert met de beurs. Dat kan invloed hebben op je planning. Als je bijvoorbeeld eerder wil stoppen met werken, lukt dat niet als de beurs net in elkaar is geklapt.“

„Maar houd er rekening mee dat de belastingafrek dan ook lager wordt“, zegt Brik. „Dat is van belang voor de hypotheekrente en eventuele alimentatie.“

Ouderen hebben naast de gebruikelijke heffingskortingen ook recht op (alleenstaande) ouderenkorting bij de aangifte. Als je pensioen krijgt voordat je de AOW-leeftijd hebt bereikt, kun je niet gebruikmaken van de lage schijf. „Soms is het beter om eerst spaargeld op te maken en pas pensioen op te nemen als je gebruik kunt maken van de lagere schijf“, adviseert Brik. „Spaargeld levert nu toch niks op.“

■ Minder hypotheekafrek

„Veel mensen kopen nog een huis nadat hun kinderen de deur uit zijn. Daarom hebben pensioengerechtigden vaak nog een hypotheek“, zegt Brik. „Aftrek van hypotheekrente kan echter lager uitvallen als het inkomen lager wordt en in een andere belastingsschijf komt. Ook mag je maximaal dertig jaar hypotheekrente aftrekken. Na die periode worden brutolasten nettolasten. Dat kan veel geld schelen, zeker bij mensen die dertig jaar eerder een aflossingsvrije hypotheek hebben afgesloten.“

Ook na de pensioengerechtigde leeftijd kun je overigens gewoon een hypotheek krijgen. „Dat weet niet iedereen“, merkt Brik. „De bank kijkt of je voldoende inkomen hebt om de rente en aflossing te betalen. Daarnaast moet het onderpand voor de bank voldoende dekking bieden voor de lening. Vanaf de leeftijd van 58 jaar rekent de bank met je pensioeninkomen en kun je dus misschien minder lenen.“

■ Voordeeltjes

Omdat koopkracht niet is gebonden aan ouder worden zijn veel seniorenkortingen afgeschaft. Toch kunnen ouderen nog aanspraak maken op enkele voordeeltjes. In de bus, tram en metro ontvang je vanaf 65 jaar automatisch 34 procent korting met een persoonlijke ov-chipkaart. Ook voor treinreizen zijn er speciale aanbiedingen en voordeelabonnementen voor 65-plussers. Die kun je vinden op de website van de NS.

Sommige steden kennen een stadspas voor senioren, waarmee je korting krijgt op bijvoorbeeld musea. Diverse attractieparken, zoals de Efteling, Toverland, Linnaeushof en recreatiepark Duinoord, geven een paar euro korting op een toegangskaart. En als je toch voldoende vrije tijd hebt, kun je misschien ook goedkoop een filmpje pakken. De meeste bioscopen hebben speciale aanbiedingen voor middagvoorstellingen voor senioren.

Waarvan akte

Waargebeurde voorvallen uit de notarispraktijk, opgetekend door journalist Johan Nebbeling.

Vier dagen voor haar dood onterft ze haar dochter

Jij en je kinderen zijn niet welkom op mijn uitvaart“, heeft haar moeder haar toegebeten in het ziekenhuis. De vrouw tegenover me haalt haar schouders op. „Ik heb al dertig jaar geen contact met haar. Toen ik hoorde dat ze zo ziek was, wilde ik dat mijn kinderen hun oma in ieder geval een keer zouden ontmoeten. Dat was niet zo'n goed idee.“

Tussen haar en haar moeder heeft het niet meer geboterd sinds haar moeder amper een jaar na het overlijden van haar vader weer in het huwelijk trad. Een jaar of 15 was ze en nog volop in de rouw. Haar stiefvader had zelf al twee kinderen en geen behoefte aan een lastige puberdochter. „Hij schijnt gezegd te hebben dat het huwelijk een nieuwe start was. Zij moest haar oude leven achter zich laten. Ik maakte daar deel van uit.“

Ieder verhaal heeft minstens twee kanten, weet ik, en dit ook. Een paar weken eerder zat ik aan het ziekbed van de moeder. Ze wilde de dochter uit haar eerste huwelijk in haar testament onterven. „Ik heb lang geprobeerd contact met haar te zoeken, maar ze heeft zich van me afgekeerd. En waarom? Dat heb ik nooit begrepen.“

Ze prijst zich gelukkig met haar twee stiefkinderen die haar goed verzorgen

Ze prijst zich gelukkig met haar twee stiefkinderen die haar na aan het hart liggen en haar goed verzorgen. Ze zwerven rond haar bed als ik plaatsneem om haar wens op te tekenen. Bij mij gaan alle alarmbellen rinkelen als ik op korte termijn een testament moet wijzigen, er stiefkinderen in het spel zijn en een eigen kind wordt onterfd. Het is een recept voor ongewenste beïnvloeding en misleiding.

Ik stuur de stiefkinderen weg, omdat ik alleen met haar wil praten om te beoordelen of ze bij haar verstand is. Dat is ze. Ze vertelt kalm dat ze over vier dagen euthanasie ondergaat. Ze formuleert helder en weet wat ze wil: haar stiefkinderen erven alles, haar dochter krijgt niets.

Als ik vertel dat de dochter hoe dan ook recht heeft op een legitieme portie, laat ze in het testament opnemen dat ik na haar dood geen contact met haar dochter mag opnemen. Dat mag ik sowieso niet – ze is geen erfgenaam – maar kennelijk wil ze absolute zekerheid. Twee dagen na ondertekening overlijdt ze, zoals gepland.

Haar dochter neemt zelf contact met mij op, omdat ze gehoord heeft van haar moeders overlijden. Ze wil weten wat er nu gebeurt. Dat ze is onterfd, boeit haar niet. Ik wijs haar erop dat ze wel recht heeft op een legitieme portie, maar dat ze die zelf moet opeisen. Ze haalt weer haar schouders op: „Dat gaat niet gebeuren. Ik hoef echt geen geld van die vrouw.“

► Vanwege beroepsgeheim zijn geen namen vermeld. Reageren? akte@dpgmedia.nl